

Departementet

J.nr. MST-146-00129

Den 29. januar 2008

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 14 (alm. del) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 14

Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel fra Jyllands-Posten d. 27/11-07: "Uindfriede borgerrettigheder".

Svar

I artiklen anfører Søren Wium-Andersen, at Århus-konventionen på visse punkter ikke er implementeret i dansk ret, og at konventionen ikke overholdes.

Århus-konventionen omhandler borgernes adgang til aktindsigt i miljøoplysninger, deltagelse i konkrete beslutninger og klageadgang m.v. på miljøområdet. Konventionens regler har forskellig karakter, spændende fra regler, der stiller krav om bindende regler i lovgivning, over regler, der blot kræver en efterlevelse i praksis og til regler, der alene indeholder opfordringer til at tilstræbe en bestemt retstilstand eller praksis. Konventionen er juridisk set vanskelig tilgængelig og giver anledning til mange fortolkningsspørgsmål. Implementeringen bygger således i et vist omfang på en fortolkning af bestemmelser, der ikke i sig selv er klare og utvetydige.

Konventionen er blandt andet gennemført i dansk ret ved lov nr. 447 af 31. maj 2000, der ændrer en række miljølove. EU er også part i konventionen, og konventionens regler om aktindsigt i miljøoplysninger m.v. er gennemført i EU-retten ved direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger. Direktivet er efterfølgende blevet gennemført i dansk ret ved lov nr. 310 af 2. maj 2005, der ændrer lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Det er således min opfattelse, at dansk ret lever op til såvel konventionen som direktivet.

Søren Wium-Andersen fremfører særligt, at konventionens krav om, at enhver borger skal have ret til at afprøve myndighedernes beslutninger på miljøområdet ved en domstol, overhovedet ikke er implementeret i dansk ret. Det fremgår desuden, at man kun kan gå til EU, hvis man mener, at dansk ret er i strid med EU's direktiver.

Det er EU-kommissionen, der har kompetencen til at føre kontrol med EU-medlemslandenes overholdelse af EU-lovgivningen. Denne kompetence indebærer, at Kommissionen kan behandle borgeres klager over, at medlemsstaterne ikke efterlever fællesskabslovgivningen. Enhver borger i en medlemsstat, der mener, at en medlemsstat ikke efterlever EU-lovgivningen, kan således rette henvendelse til Kommissionen med sin klage.

Århus-konventionen giver i art. 9, stk. 3, ret til at klage, eller på anden måde rejse en sag, hvis man mener, at enten offentlige myndigheders eller private personers handlinger eller undladelser er i strid med miljølovgivningen

Retten i art. 9, stk. 3, tilkommer dog alene de, der opfylder alle kriterierne efter landets lovgivning. Af bemærkningerne til lov nr. 447 fremgår, at rækkevidden af bestemmelsen ikke er klar, men at der ikke ved implementeringen er skønnet, at der er behov for justeringer af den gældende lovgivning.

Efter dansk ret vil de medlemmer af offentligheden, der opfylder søgsmålskriterierne, kunne indbringe spørgsmål om manglende overensstemmelse mellem dansk ret og EU-direktiver for de danske domstole.

Kravet om søgsmålsinteresse indebærer, at den, der ønsker at anlægge sag ved domstolene, skal kunne dokumentere en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald. I henhold til praksis anses ikke kun sagens umiddelbare parter, men også naboer og andre berørte for at kunne have den fornødne interesse. I visse tilfælde anses også natur- og miljøorganisationer for at have fornøden interesse.

Hvis man har den fornødne søgsmålsinteresse, er der således mulighed for at anlægge retssag ved de danske domstole med påstand om, at danske regler er ugyldige som følge af deres modstrid med EU-direktiver.